

Муғаллим ҳам ўзликсиз билимлендирув

ISSN 2181-7138

№ 1/1 2022 жыл

Илимий-методикалық журнал

Редактор:

А. Тилегенов

Редколлегия ағзалары:

Мақсат АЙЫМБЕТОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ
Байрамбай ОТЕМУРАТОВ
Кеңесбай АЛЛАМБЕРГЕНОВ
Алишер АЛЛАМУРАТОВ
Дишподхўжа АЙТБАЕВ
Өсербай ӘЛЕЎОВ
Асқар ДЖУМАШЕВ
Кеңесбай ДАУЛЕТЯРОВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА
Мырзамурат ЖУМАМУРАТОВ
Амангелди КАМАЛОВ
Гулмира КАРЛЫБАЕВА
Аскарбай НИЯЗОВ
Сабит НУРЖАНОВ
Уролбой МИРСАНОВ
Арзы ПАЗЫЛОВ
Зухра СЕЙТОВА
Айдын СУЛТАНОВА
Тажибай УТЕБАЕВ
Ризамат ШОДЎИЕВ
Ойбахор ШАМИЕВА
Бекзод ХОДЖАЕВ
Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Гулрухсор ЭРГАШЕВА

Шөлкемлестириўшилер:

**Қарақалпақстан Республикасы
Халық билимлендириў
Министрлиги, ӨЗПНИИ
Қарақалпақстан филиалы**

**Өзбекстан Республикасы
Министрлер Кабинети
жанындағы Жоқарғы
Аттестация Комиссиясы
Президиумының 25.10.2007
жыл (№138) қарары менен
дизимге алынды**

**Қарақалпақстан Баспа сөз хәм
хабар агентлиги тәрәпинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге
алынды №01-044-санлы гуўалық
берилген.**

**Мәнзил: Нөкис қаласы,
Ерназар Алакөз көшеси №54
Тел.: 224-23-00
e-mail: uzniipnkkf@gmail.com,
mugallim-pednauk@gmail.com
www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz**

Журналға келген мақалаларға жуўап қайтарылмайды, журналда жарияланған мақалалардан алынған үзиндилер «Муғаллим ҳам ўзликсиз билимлендириў» журналынан алынды, деп көрсетилуви шәрт. Журналға 5-6 бет көлеминдеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен бирге қабыл етиледи. Мақалада келтирилген мағлыўматларға автор жууапкер.

МАЗМУНЫ

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Рахмонов А.Р. Оилада фарзанд тарбиясини йўлга қўйиш асосида миллий ватанпарварлик туйғусини шакллантириш	4
Шерматов М.Н. Ўқитувчи педагогик маҳорати ва компетентлик	7
Якубова М.Ю. Умумтаълим мактаблари ўқувчиларида креативликни шакллантириш	11
Байметов М.М. Ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётлари интеграциясини таъминлашнинг дидактик тамойиллари	14
Балтабоев С. А., Саггоров В.Н. Талабалар мустақил ишлашини илмий ташкил қилиш ..	18
Караев В.Ш., Маматқулова З.С. Ўқувчиларнинг касбий компетентлигини аниқлаш ва баҳолаш	21
Сайидова М.Х. Инновацион педагогик технологиялар асосида ўқитиш - талабаларда умумкасбий билим ва кўникмаларни ривожлантириш омили	25
Нурматов Ф.А. Таълимнинг мактаб тизимида валеологик тарбияни муаммолари	30
Турсунов А.Э. Ҳарбий таълим технологиясининг педагогик асослари	32
Халмухамедова М.А. Нақшбандия тариқати илмий мероси орқали талабаларнинг маънавиятини ошириш	36
Хамидов Ж.А. Ўқувчиларни креатив тадқиқотчилик ва касбий кўникмаларини танқидий фикрлаш орқали ривожлантириш	39
Чориев И.Р. Специфика процесса подготовки в современной системе повышения квалификации	44

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲАМ РУЎХИЙЛИҚ ТИЙКАРЛАРИ, ТАРИҲ, ФИЛОСОФИЯ

Анкабаев Р.Т., Ибрагимов Х.Х. Тўғарак машғулотида халқ амалий безак санъати ривожининг педагогик муаммолари тарихидан	48
--	----

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Абдуллаева М.С. Ўқувчилар касб – ҳунар кўникмаларини ривожлантиришда робототехниканинг ўрни	52
Луҳманов Д.Б. Баркамол авлод болалар мактабларида робототехника, мехатроника, муҳандислик тўғаракларини кластер технологиялари асосида ташкил этиш	56

БАСЛАЎЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТАРБИЯ

Шермухамедов Р.С. “Баркамол авлод” болалар мактабларида тўғараклар фаолиятини ташкил этишнинг инновацион технологиялари	62
Юсупбаева А.С. Бошлангич синф ўқувчиларини жисмоний ривожланишида ҳаракатли ўйинларни ташкил этиш	67

ФИЗИКАЛЫҚ ТӘРБИЯ ХӘМ СПОРТ

Sultonov Z.S. Maktabda jismoniy tarbiya darslarini o'tkazish xususiyatlari	72
Абдулахатов А.Р., Нигматуллаева Д.Р. Ғолиб ва мағлуб курашчилар мусобақа олди рухий ҳолати ва техник-тактик маҳорат даражасининг ўзаро алоқадорлиги	75
Абдулахатов А.Р., Қулбулов Ф.Н. Спорт умуминсоний кадрият ҳамда тарбия воситаси сифатида	80
Болтаев Ш.Э. Ёш волейболчиларни инновацион ёндашув асосида машғулот жараёнини ташкил этиш	87
Худойбергенов Ж.С. Кураш миллий спорт турини янада оммалаштириш ва ривожлантириш	92
Жумаев А.Т., Турдиев Ф.А. Бошланғич синф ўқувчиларида ҳаракатли ўйинларни кластер усулида олиб бориш	95
Зокиров У.М., Абдуназарова З.А. Актив ва пассив туризм турлари орқали ўқувчи-ёшларнинг жисмоний фаолиятларини ривожлантириш	100
Зокиров У.М., Назаров Ф.И. Ёш волейболчиларнинг жисмоний тайёргарлигини ривожлантиришда ҳаракатли ўйинлардан фойдаланиш	103
Абдулахатов А.Р., Зулхайдаров Ж.А. Профессional футболчиларни жисмоний тайёргарлиги бўйича моделлаштириш меъёрлари	106
Одилов О.Н. Жисмоний тарбия таълими жараёнида талабаларда экологик маданиятни ривожлантириш ижтимоий-педагогик зарурият	110
Султонов А.И. Йиллик тайёргарлик циклида эркин курашчиларни машғулот жараёнини ташкил этиш	114
Умаралиева Д.У., Тошқувватов О.А. Умумий ўрта таълим мактабининг 7-8 синф ўқувчиларини спорт ўйинлари орқали жисмоний тайёргарликларини ривожлантириш ..	118
Хабидуллаев С.Х., Джурабоева Д. Мини футбол бўйича мусобақаларни ўтказишда мусобақа қондаларининг аҳамияти	122
Шадиев А.Ё. Умумий ўрта таълим мактаб ўқувчиларининг тезкор-куч сифатларини амалиётга татбиқ этиш	125
Утепбергенов А.К., Шукураллаев Ж.М. Волейбол спорт тури воситасида мактаб ўқувчиларида жисмоний сифатларни ривожлантиришда акмеологик ёндашув	128
Зуфаров Т.У. Организация и методы подвижных игр для физического развития детей дошкольного возраста	132
Маматкулов Р.С. Значение кластерного метода в развитии физического воспитания студентов с использованием легкоатлетических упражнений	136
Маматкулов Р.С. Значение спортивно-оздоровительного кластера в подготовительной части уроках гимнастики	140

РЕЗЮМЕ

Мақолада жисмоний тарбия таълими жараёнида талабаларда экологик маданиятни ривожлантиришнинг ижтимоий-педагогик жиҳатлари, тарихий тараққиёти очиб берилган. Шунингдек, дунёнинг етакчи илмий марказларида атроф-муҳит ва экологик маммолар борасида олиб борилётган илмий изланишлар ва глобал экологик муаммолар ҳақида фикрлар юритилган.

РЕЗЮМЕ

В статье раскрыты социально-педагогические аспекты развития экологической культуры, исторического развития студентов в процессе физкультурного воспитания. Также были проведены научные исследования окружающей среды и экологических млекопитающих в ведущих научных центрах мира и высказаны взгляды на глобальные экологические проблемы.

SUMMARY

The article reveals the socio-pedagogical aspects of the development of ecological culture, the historical development of students in the process of physical education. Scientific research on the environment and ecological mammals was also conducted in leading scientific centers of the world and views on global environmental problems were expressed.

ЙИЛЛИК ТАЙЁРГАРЛИК ЦИКЛИДА ЭРКИН КУРАШЧИЛАРНИ МАШҒУЛОТ ЖАРАЁНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

Султонов А.И.

*Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти
“Спорт ва чақириққача ҳарбий таълим” факультети “Жисмоний маданият”
кафедраси ўқитувчиси*

Таянч сўзлар: тайёргарлик, давр, цикл, босқич, тадқиқот, усуллар.

Ключевые слова: подготовка, период, цикл, этап, исследование, методы.

Key words: preparation, period, cycle, stage, research, methods.

Маълумки, замонавий спорт тайёргарлиги мавжуд назарий ва амалий билимларни умумийлаштириш ҳамда тартибга тушуришни тақозо этади. Бир қатор олимлар (Ю.В.Верхопанский, А.П.Бондарчук, Л.П.Матвеев, В.В.Петровский, И.Н.Мироненко ва бошқ.) томонидан йиллик ва кўп йиллик цикллarda тренировкани ташкил этиш моделлари ишлаб чиқилган. Улар тренировка нарузкалари мазмунини, ҳажмининг муҳим параметрлари ва улар мусобақа календарини, мазкур босқичда ҳал этиладиган вазифалар, анъанавий бўлиб қолган тайёргарликни давларлаш ва бошқа бир қатор омиллардан келиб чиққан ҳолда тренировка нарузкалари мазмуни, ҳажми ҳамда вақт ичида тақсимлашнинг энг муҳим параметрларини сон жиҳатдан ақс еттиради.

Йиллик циклдаги тренировка моделларини ишлаб чиқишга бўлган зарур шарт-шароитлар сифатида куйидагилар аввал бажарилиши лозим:

- етакчи спортчилар тренировкасини ташкил этиш ва терма жамоаларни тайёрлашдаги амалий тажрибани ўрганиш ҳамда умумлаштириш;
- спортчи ҳолати динамикасининг тренировка нарузкаси мазмуни, ҳажми ва тақсимланишига боғлиқлигини текшириш;
- тайёргарликнинг анъанавий давланиши ва мусобақалар календарига кўра спортчиларнинг йиллик тциклдаги махсус иш қобиляти даражаси динамикасидаги оқилонани йўналишни аниқлаш.

Йиллик циклни тузишнинг принтсипиал (мантикий), сўнгра унинг асосида эса индивидуал (сон) моделини ишлаб чиқиш зарур.

Махсус адабиётлар ва тренировканинг амалий тажрибаси таҳлили мутахассисларга шундай хулосага келишга имкон бердики, кўп йиллар аввал вужудга келган тренировкани ташкил этишнинг анъанавий шакллари ва тамойиллари бугунги кунда юқори малакали спортчиларни тайёрлаш вазифаларини қониқтирмайди. Юқори малакали спортчилар махсус жисмоний сифатларининг ривожланиши шундай даражага йетдики, уларни кейинчалик такомиллаштириш учун янги, янада самарали тренировка воситалари ҳамда услубларини излаб топишни талаб қилади. Бундан ташқари, махсус жисмоний тайёргарликнинг йиллик циклдаги ўрнини қайта кўриб чиқиш ҳамда унинг бошқа тайёргарлик турлари билан ўзаро боғлиқлик шаклларини аниқлаш лозим. Ҳозирги пайтда шу нарса маълумки, тренировкани тузиш моделини ишлаб чиқишнинг зарур шартларидан бири амалий тажрибани таҳлил қилиш ҳисобланади. Бундай таҳлил жараёнида юқори малакали спортчиларнинг йиллик циклдаги тренировкасини ташкил қилишнинг амалиётда мавжуд бўлган услубларини ўрганиш, шунингдек спортчилар қўллайдиган тренировка (зарур ҳолларда мусобақа) нарузкалари ҳажмининг аниқ ўлчамларини аниқлаш назарда тутилади.

Профессор Ю.В.Верхопанский ҳаммуаллифлар билан тренировкани тузиш тамойиллари ва шакллари аниқлаб берадиган асосий омиллар сифатида спортчилар ҳолати ҳамда тренировка нарузкасининг ўзаро боғлиқлигининг умумий қонуниятлари, шунингдек мунтазам тренировка таъсири остида курашчи организмнинг бир ҳолатдан бошқасига ўтиш қонуниятини ажратади. Ҳар бир муайян ҳолда ушбу тамойилларни амалга ошириш усулларига таъсир кўрсатувчи хусусий шароитлар қаторига қуйидагилар киради: йиллик тайёргарлик тизимини анъанавий даврлаш ҳамда жорий йил учун муайян мусобақалар календари, спортчининг маҳорат даражаси ва махсус тайёргарлигининг алоҳида хусусиятлари, олдинги тайёргарлик босқичларидаги тренировка хусусияти ва йўналиши, спортчи олдига қўйиладиган вазифалар, мусобақа фаолиятининг кескинлиги ва бошқ. Бироқ олимлар томонидан тавсия этилган бундай бўлишни шартли равишда эканлигини ҳисобга олиш лозим.

Катта босқич 5 ойгача давом этиши мумкин. Тренировкани ташкил қилишнинг таклиф этилаётган шакли анъанавийсидан қатъий фарқланади ва биз уларни кўриб чиқамиз.

Профессор Ю.В.Верхопанский (1995) маълумки, тренировка жараёнини ташкил қилишнинг анъанавий шаклида махсус жисмоний ва техник тайёргарлик деярли бир вақтда олиб борилади. Айтиш жоизки, тренировкани бундай шаклда ташкил этишда нарузканинг умумий ҳажми ўсиб бориши билан унинг шиддати ҳам ортади. Кейин ҳажми пасаяди, шиддати эса охири боришда давом этади. Бир қатор тадқиқотчилар (Ю.В.Верхопанский, 1979; А.Р.Левченко, 1982; Т.А.Антонова, 1983; И.Н.Мироненко, 1983 ва бошқ.) томонидан таклиф қилинадиган катта босқичда тренировкани тузиш варианты ишчи ташкил қилишнинг бутунлай янги шакли ҳисобланади ва иккита микро босқичларнинг бўлинишидан ҳосил бўлади: биринчисида катта ҳажмдаги махсус куч нарузкаси жамланади, иккинчисида қолдирилган тренировка самараси (ҚТС) амалга оширилади, натижада техник маҳоратнинг чуқурлашган такомиллашуви содир бўлади. Бунда анъанавий шаклдан фарқли равишда, биринчи босқич нарузкаси нисбатан паст шиддатга эга бўлади, сўнгра у асосан техник тайёргарлик воситалари ҳисобига тез ошади. Махсус иш қобилияти даражаси биринчи микробосқичда пасаяди, кейин тез ошади.

Бироқ бу спортчиларнинг махсус жисмоний сифатларини ошириш даражаси устида алоҳида иш олиб борилади, дегани эмас. Техник тайёргарлик бутун босқич

давомида тренировкаларда олиб борилади. Лекин жамланган куч нагруккаси — блоки доирасида унинг аҳожи катта эмас. Бу вақтда техниканинг асосий элементлари, спорт машқларининг ҳамда фазалари ҳамда бутун ҳаракат схемасининг ритмик тасвири такомиллаштирилади.

Жамланган куч ишининг қолдирилган тренировка самарасини (ҚТС) амалга оширишда (иккинчи микро босқичида) техник иш ҳажми ва шиддати аста-секин ошиб боради. Мусобақа шароитларига яқин ёки тенг бўлган режимда асосий машқнинг бажарилиш улуши ортади. Тренировкани тузишнинг кўриб чиқилаётган шакли умумий жисмоний тайёргарлик (УЖТ) воситаларини кенг қўллашни ва уларни махсус иш билан маълум даражада уйғунлаштиришни назарда тутди. УЖТнинг асосий вазифаси махсус ишдан кескин фарқ қиладиган ва спортчининг иш қобилияти ҳамда унинг мотор апаратини тиклашга ёрдам берадиган паст шиддатли фаолиятга ўтиш самарасини қўллашдан иборат. Йиллик тциклга иккита катта босқичларни киритиш мақсадга мувофиқлиги асослаб берилган. Бунда бу тцикл битта ёки иккита мусобақа мавсумини ўз ичига олиши мумкин. Жамланган куч нагруккасининг иккинчи — блокни биринчисига нисбатан ҳажмига кўра кичик бўлиши лозим.

Принципиал модел асосида тренировканинг муайян сон модели тузилади. У куйидагиларни ҳисобга олади:

- мазкур спорт турида тренировкани тузиш тажрибаси ва аввалги босқичда спортчиларнинг тайёргарлик хусусиятлари;
- аниқ мусобақалар календари;
- спортчилар махсус тайёргарлиги ва алоҳида топшириқларнинг кундалик даражаси;
- олдинга қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун тренировка ва мусобақа нагруккалари ҳажмларининг ҳолисона зарур қиймаглари;
- спортчилар тайёргарлигининг муайян шароитлари ва моддий таъминоти.

Тадқиқот натижаларидан шуни хулоса қилиш мумкики, тадқиқот гуруҳи назорат гуруҳига нисбатан юқори натижаларга эришди. 14-16 ёш эркин курашчиларининг ўқув тренировка машғулоти йиллик тциклнинг тайёргарлик, мусобақа ва ўтиш давлари учун ўқув машғулотларини ташкил қилиш тизимининг самарали режаси синодан ўтказиш бўйича қўйидаги хулосаларни чиқариш мумкин бўлади. Ёш эркин курашчиларни ўқув машғулотларини ташкил қилиш тизимини режалаштириш ва такомиллаштириш бўйича адабиётларда маълумотлар жуда камчиликни ташкил этади, ҳар бир тадқиқотчи бу мавзуга турли хил ёндашганлигини кузатдик. Йиллик тциклнинг тайёргарлик, мусобақа ва ўтиш давлари учун ўқув машғулотларини ташкил қилиш тизими режасини амалга оширишда қатъий регламентлаштирилган тамойил кўпроқ самара беради. Вазифаларни бажариш тартибига ва такомиллаштириш услубларига қатъий риоя қилиш кутилган натижани берди.

Бундаги асосий мақсад 14-16 ёш эркин курашчиларнинг ўқув тренировка машғулотларини, йиллик тциклнинг тайёргарлик, мусобақа ва ўтиш давлари учун ўқув машғулотларини ташкил қилиш тизимининг самарали дастурини режалаштириш ва шу режа асосида тайёргарлигини такомиллаштириш амалга оширилди. Агар назорат гуруҳида барча кўрсаткичларнинг ўртача ўсиши - 26.9% га ошган бўлса, тадқиқот гуруҳида барча кўрсаткичларнинг ўртача ўсиши – 31.35 % га ошди.

Ёш эркин курашчиларнинг йиллик тайёргарлик тциклида ўқув машғулотларини

ташқил қилиш тизимини режалаштириш услубиятида малакали курашчи ўғил болаларнинг машғулот тизимлари модел сифатида олинган. Ёш эркин курашчиларнинг йиллик тайёргарлик циклида ўқув машғулотларини ташқил қилиш тизимини такомиллаштириш услубиятида кўпроқ малакали эркин курашчилар тайёргарлигидаги самарали услубларидан фойдаланилди. Умумий ўртача ўсиш назорат гуруҳида +27.9 % тадқиқот гуруҳида эса +33.46% ҳисобида ижобий ўзгарганлиги аниқланди. Умумий ўртача машғулотидаги назорат тестларидан кейин юрак уруши назорат гуруҳида та 24 та, тадқиқот гуруҳида 26 та тушганлигини кузатдик. Юқоридаги фоиз бўйича ўзгаришдан ташқари Б.Пирсон бўйича боғлиқлик даражаси ҳам кўриб чиқилди. Унга кўра назорат гуруҳидаги тадқиқот боши ва охиридаги кўрсаткичларнинг боғлиқлиги – 5 % (юқори даражадаги боғлиқлик)ни кўрсатди. Тадқиқот гуруҳидаги тадқиқот боши ва охиридаги кўрсаткичларнинг боғлиқлиги – 25.9 % (юқори даражадаги боғлиқлик)ни кўрсатди. Юрак қисқариши умумий олинган натижалар бўйича назорат гуруҳида назорат тестларидан сўнг 1% ни камайтганлигини, тадқиқот гуруҳида эса 2,3 % юрак уруши назорат тестларидан сўнг тушганлигини аниқладик, бу албатта ҳар томонлама ижобий натижа кўрсатганини билдиради, сабаби назорат тестдаги фоизлар ошишини аниқ кўрсатиб ва исботи сифатида юрак қисқаришини камайтиши, организмни машқлар, ва мусобақа фаолиятида шиддатга мослашганлигини кўрсатади. Олинган натижаларни таҳлил қилсак тадқиқот охирида вақт ва усулларни бажариш тезлиги ошганлигини кузатдик. Бунинг асосий сабабларидан бири юракнинг қисқариши усулларни бажаргандан сўнг тадқиқот бошидагига нисбатан пасайганини кузатдик.

Албатта машқ шиддати қанчалик баланд бўлмасин агар юрак уруши шиддатга нисбатан пас бўлса умумий спортчиларни машғулоти ва мусобақа фаолиятида юқори натижалар кўрсатиш мумкин бўлади.

Адабиётлар:

1. A.I.Sultonov. Муғаллим ҳам ўзликсиз билимлендириш. Belbog'li kurash qoidalaring xususiyatlari. 2021y.
2. A.I.Sultonov Novateur Publications Journalnх- A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal. Physical Qualities And Their Essence.2021y.
3. Шукурллаев Ж.М. 7-14 ёшли мактаб ўқувчиларини волейбол спорт турига танлаб олишнинг методик хусусиятлари. “Муғаллим ҳам ўзликсиз билимлендириш” 2-сон. 2019-йил. Некис.ш. Б.153-156.
4. A.I.Sultonov Academic Research In Educational Sciences. Мактаб ўқувчиларини жисмонан тарбиялашда жисмоний тарбия ўқитувчиларининг ўрни.2021y.
5. Kurash turlari va uiri o'qitish m-etodiliasi. A.I.Sultonov. 2021y.
6. Утепбергенов А.К. Шукурллаев Ж. М. Preliminary stages of didaktiks in the process of akmeological approach to volleyball sports. 28-31. Methodical research journal.

РЕЗЮМЕ

Мазкур мақолада йиллик тайёргарлик циклида эркин курашчиларни машғулоти жараёнини ташқил қилиш ҳамда машғулоти жараёнини тузиш режалари, машғулоти жараёнидан олинган тадқиқотлар кўриб чиқилади.

РЕЗЮМЕ

В данной статье в рамках годового тренировочного цикла будет рассмотрена организация тренировочного процесса борцов вольного стиля, планы формирования тренировочного процесса, исследования из тренировочного процесса.

SUMMARY

In this article, the annual training cycle will consider the organization of the training process of freestyle wrestlers, plans for the formation of the training process, research from the training process.

Т. Н. Қары Ниязий атындағы Өзбекстан педагогикалық
илим-изертлеу институтының Ж. Орынбаев атындағы
Қарақалпақстан филиалы

**«МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ
БИЛИМЛЕНДИРИЎ» № 1/1**

Нөкис — 2022

Басып шығыуға жууапкер:

А. Тилегенов

Баспаға таярлаган:

А. Тилегенов, Н. Абдукаримов

Оригинал-макеттен басыуға рухсат етилди 17.02.2022. Форматы 60x84¹/₁₆
«Таймс» гарнитурасында офсет усылында басылды.
Шэртли б.т. Нашр. т. Нусқасы 2000. Буйыртпа №

«NISO POLIGRAF» ШК босмахонасида босилди.
Тошкент ш., Х. Бойкаро, 51